

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 80kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzörri hirde-
tésnél olcsóbb. Nyilttér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A vallásosság.

Azon számos elszomorító jelenség, azon sok gyógyíthatatlannak látszó társadalmi baj, mellyel úton-útfélen találkozunk, melyek országos hírlapjaink állandó rovatát képezik, egy közös forrásból erednek és ez: a vallásosság meggyőződésnek és érületnek rohamos hanyatlása. Az öngyilkossági esetek szertelen felszaporodása; a sokszor nevelés kicsiségek, melyek miatt számosan eldobják maguktól a legdrágább kincset, az életet; az a hamrosan beálló kétségbeesés, mellyel oly könnyedén a halál karjai közt keresnek menekülést az élet küzdelmei és való vagy képzelte bajai ellen; mindezen szomorú tünetek közös forrása a vallástalanság. A régi görögök csata előtt olajjal dörzsölték be testüket, hogy edzettebbek legyenek s birkózás közben az ellenfél oly könnyen meg ne ragadhassa őket. A mai nemzedék megveti a vallás edző és védő óvszerét és a helyett, hogy az ellenséggel bátran szembe szállna, annak közeledtére a csatatérre inkább gyáván elhagyja!

A vallásosság érület megfogyatkozása okozza azt, hogy ma az élvehajászat képezi a nagy tömegek egyedüli és kizárólagos törekvését. Minél kényelmesebben élni, minél jobban enni és inni: ezért töri, zúzza magát a sokaság. A munkás csak azért fárad s ha a hét végével megkapja díját, nem gondolva a jövővel, nem gondolva családjával, vasárnap és hétfőn — Blaumontag — elveri egész heti keresményét! Kedden újra beáll a sziszifusi munka, ugyanolyan indokból, ugyanolyan célból s ugyanolyan eredménnyel, míg végre belelun a munkába, de élvezni mégis akar: így szülemenek a defraudációk, az óhajtott cél gyakorlati megoldásai; így létesülnek a másén osztozni kívánó, még most nálunk elméleti irányok, a socializmus, communismus és nihilizmus!

Hiába hunyjuk be szemünket a veszély láttára, hiába gyugnók a sirokkó szél közeledtére struccként fejünket a homokba: ez nem segít a társadalmon. Nézzünk inkább szembe vele, s tegyen meg mindenünk saját hatáskörében minden lehetőt a baj elhárítására.

Jól mondá Somsich Pál az 1873-iki országgyűlés február 26-iki ülésén: »Van egy dolog, a melytől méltó okunk van nagyon is félni, és ez a vallásosság elpusztulása, mert Darwinnek merész hypothesisok és még merészebb inductiók alapján összetákolta a theoriája s Strausnak ezen theoriára épített furfangos, de senkit ki nem elégtítő, annál kevésbé megnyugtató okoskodásai dacára örökké igaz marad az, hogy míg ember ember lesz, míg gyarló emberekből alakulnak a társadalmak és államok, addig az emberiség legnagyobb részének mindig szüksége lesz a vallásosságra, ha csak visszaesni nem akarunk a barbárságba, vagy a rabszolgaságba.« A mit Somsich ezelőtt tizenegy évvel hazánk viszonyaira vonatkozólag általánosságban mondott, annak igazságáról a lefolyt évtized szomorú tapasztalatai bőségesen meggyőztek; még nem vagyunk ugyan a lejtő végén, hol a társadalmi elvadás és rabszolgaság fojtogató karjai tárulnának elénk: de a lejtő elejére jutottunk, s minden jobb érzésünk össze kell fogni, hogy fokról-fokra mélyebbre ne sülyedjünk.

A menekülés útja a vallásosság érület helyreállítása, ahol megingott; védelme, ahol megtámadtatik; terjesztése, ahol hiányzik: mert ez érületre mulhatlan szüksége van az egyénnek, a családnak és az államnak; mert ez érület hiányát sem Darwin, sem Straus elméletei, de semmi emberi tudomány vagy találmány nem pótolhatja.

Az egyént a vallásosság érület korlátozza szerencsése kihasználásában, hogy túlságokra ne ragadtassa magát; szerencsétlenségében egyedül ez tartja vissza a kétségbeeséstől, az öngyilkosságtól, a csalás, defraudáció büntényeitől, a társadalmat felforgatással veszélyeztető kommuniztikus és nihiliztikus törekvésektől. Jól mondja erre vonatkozólag koszorús költőnk Arany János: »Szegénynek drága kincs a hit: túrni és remélni megtanít. S neki míg a sír rá nem lehel, mindig túrni és remélni kell.« Nem pótolhatja a vallás hiányát az egyénre nézve a tudomány, nem az erkölcs, nem a becsület, nem a jellem: mert a tudomány a nagy tömegre nézve egy tartalom nélküli nagy szó — az erkölcs, becsület és jellem pedig vallás nélkül meg nem állhat, ez azoknak egyedüli realis alapja. Hogy ez igaz, kitűnik számos közelfekvő közéleti példából. Hova lett sok nagy becsületességű, nagy lovagiaságú jellemek szilárdasága vallás nélkül a balsorsban? Oly tetekre ragadta őket, melyekből kitűnik, hogy e tényezők csakugyan vallás nélkül igen gyarló alapon állanak és erkölcsstanuk alphaja és omegája csak az: omnia licent dummodo nemo sciát!

A család kötelei is korunkban megtárgyaltak. Az »engesztelhetetlen gyűlölség« esetei mind sűrűbben bontogatják annak köteleit. A család alkotó elemek, férj és feleség frivól eljárás tanúsítanak komoly feladatuk felfogásában és megoldásában, és kik e ferde irányzatnak áldozatai? A gyermekek, a jövő nemzedék! Ha a vallásosság érület a családban jogaiba ujjra vissza nem helyeztetik, annak már is meglazult kötelei teljes felbomlásnak fognak indulni, mi elvadt nemzedéknek fog szülőjévé lenni.

Az államnak nincs nagyobb érdeke mint a vallásosság. A vallásosság legszorosabb összeköttetésben áll az állam jóllétével annyira, hogy az állam soha sem áll biztosabban, mint midőn a polgárok vallásosság érületére támaszkodnak. (Eötvös, 1869. jun. 24-én mondott országgyűlési beszédében.) A vallásosság feltétele az államnak, hogy ez elpusztul, mihelyt lakói vallástalanok és ennek folytán erkölcsstelenekké lesznek, mert jól mondja Hegel, hogy törvényeink legfőbb érvényüket a vallásban bírják. Az állam törvényei csak lefegyverezni képesek az ember karját, a religió pedig meghódítja a szívet és fekezi abban a szenvedélyt. A törvények tiszteltetik az emberrel az igát, a religió pedig megszeretteti azt: s az ember csak oly igát visel el könnyen, melyet örömet visel.

Ily fontos lévén a vallásosság érület úgy az egyénre és családra, mint a hazára és társadalomra nézve, minden komoly ember minden lehetőt kövessen el ez érület meggyökerezésére, terjedésére és megerősödésére, mert társadalmi és államéleti bajainknak nincs más orvossága. A sok csalás, defraudálás, kétségbeesés, öngyilkosság, házassági elválás és botrányper, rossz nevelés, kommunizmus és nihilizmus végzetes elszaporodásának és terjedésének más radikális orvossága nincs. Belátják azt a császárok, királyok és államférfiak is; Vilmos császár és Bismark bizonyára nem bigottok s mégis ugyanazt hirdetik. Főképpen óvakodjék mindenki a nép és gyermekek előtt a vallást gúny tárgyává tenni, mert a ki a társadalom emelkedését akarja, az nem akarhatja a vallástalanságot. Az egyesült államok alapítója Washington is azt mondja: »A vallás és erkölcs két nélkülözhetetlen alapzata az állam boldogságának; nincs abban honszeretet, ki e két oszlopot ledönteni akarná.«

Ne sopánkodjunk társadalmi életünk anyagi és szellemi kórtünetei felett, hanem igyekezzünk azokat gyökeresen megjavítani. Semmi szó, semmi tett, bármely jelentéktelen, nem megy kárba, melyet a jó ügy érdekében mondottunk vagy véghez vittünk.

A főbaj onnét ered, hogy tudákos emberek a nép és az ifjuság keblében gúnyos beszédek által kioldosik a vallást: ez hazafiatlan-

ság, ez rablás. Igaza van Kisfaludy Sándornak:

„Ki vallást s jámborságot
Gúnyolja és neveti,
Az erkölcsöt, igazságot
S hazáját nem szereti,
Az oly embert kerülni kell
Mert élete pokol belül,
Mert mérge foly ereiben
S egy ördög ül szívében.“

Dr. Margalits Eae

A járásosztó községek figyelmébe.

A közlegelő, vagyis járások tudvalevőleg közbizonyt képeznek, s mint ilyenek a községek, mint erkölcsi testületek által kezeltetnek és jövedelmeik a közszükségletek fedezésére fordítottak.

Szerencsések azon községek, melyeknek lakosai kapzsiság által el nem kapatva, még a közlegelő előnyeit élvezik. Itt a község kormányzata, a felforgó szükséghez képest, a járásból kisebb vagy nagyobb részt eke alá haszonbérbe ad, a megmaradó részt pedig, jutányos díj mellett, a lakosság jószágainak legelőül adja. Az ezekből befolyó jövedelmek aztán a községi költségekre, az adminisztrációra és — a községi képviselő belátása szerint — más hasznos célokra fordítottak. Az ily községek, a nélkül, hogy az egyesekre teher hármolnék, képesek jókarban tartani középületeiket, rendszeresen ellátni a községi közigazgatást és minden tekintetben a mai kor követelményeinek megfelelő színvonalon mozoghatnak. Sőt a megtakarított, vagy a szükségesek beszerzése után megmaradó pénzeikből egy a község, mint az egyesek javára és előnyére szolgáló luxus kiadásokat is tehetnek.

Ily községekben az egyesek azon megbecsülhetlen előnyt is élvezik, hogy a királyi adón és közmunkán kívül semmi más terhet nem viselnek; pedig sok helyen — meg is látszik rajtuk — ezek a más terhek együttesen a királyi adó összegét elérik, vagy azt meg is haladják.

De lássuk, hogy áll a közlegelőt felosztott községeknek a dolga? A járás már talán évtizedek óta fel van osztva, s a terhek természetesen ez időtől, évről-évre növekedve, nyomják az egyesek vállait. Talán nem mindenütt a népet illeti egyedül a szemrehányás, a miért jársukat felosztották, s annélkül, hogy ezért őket korholnám, csak tárgyilagosan tárgyalom viszonyait tanulságul a járásosztásra nagy kedvet érző községek okulására. A gazdagok könnyen beleegyeztek a járásosztásba, gondolva, hogy nem árt, ha a többhöz valamit kapnak, a szegényeket sem kellett nagyon biztatni, mert milyen jó az, ha az embernek, minden érdem és fáradtság nélkül, csak azért, mert háza van, egy pár száz négyszögöl földcsékét a nyakába varrnak. Gazdagok és szegények egyaránt nagyhangon vállalkoztak annak az »egy pár krajcárnyi« tehernek elviselésére, a mely reájuk a községi közbizony felosztása által háromolni fog. Amazok úgy kezdetben, mint jelenleg szintén, meg is felelnek kötelezettségüknek, mert meg kell felelniök, bár sokkal nehezebben megy az, mint eleve gondolták. Az adón és közmunkán kívül fizet közköltséget, vallásbeli járulékot, gabnailletményt, csendőrpénzt, legelőadót, előfogatot, papbért, harangozó-díjat, fogyasztási adót, meg a jó Isten tudja, még mi mindent. A kapott legelőilletménynek árendáját busásan megfizeti; mert ő neki kell a szegényekre kivetett, de be nem hajtható illeteket is viselni, a mi pedig a községi közbizony meglétele előtt nem volt úgy, mert akkor a község terheit csak az viselte, a ki a községtől hasznot és előnyt húzott a haszonbérbe birt közbizony után. Bizony nem tréfa dolog az, ha valaki azért, hogy egyszer kapjon a közbizonyból, mindenkorra terhet vállal magára. Én azt hiszem, oly helységekben, hol a gazda tudja, hogy az adón és közmunkán kívül mást nem kell évi jövedelméből fedeznie, nem kell a vagyontalan község-

kaphatók: FALCONE GUSZTAV kereskedésében ZOMBORBAN,

*—14

írese-
pénz-
0 kr.,
kötött
k.
t pá-
gya-
lvnek
a fel-
bi hi-
nt a
o be-
nyok

3—2

a,

át.
ni,

P

rendes és sok esetben rendkívüli, előre nem látott költségeihez járulnia: ott sokkal jobban c-inálhat magának kalkulust és sokkal inkább képes meglevő vagyonát nem csak megtartani, hanem azt évről-évre gyarapítani is. A szegényekre sem kevésbé káros az, hogy a legelő kiosztásával földes gazdákká tették őket. Az az egypár száz négyszögöl, a mit a házára kapott a legelőilletményből, arra, hogy kizárólag abból éljen, nem elégséges, s most szintén úgy, mint előbb is, arra van utalva, hogy napszám és részbenes által tartsa fön magát, miben saját földcséje inkább akadályozza, mint segíti, s így csak kárára van, azért attól mielőbb meg kell válnia. Tényleg így is van ez, s ma már nagyon könnyen meg lehet számlálni azon kisházak zsellérekét, kik a házukra kiosztott jutaléknak még birtokában vannak.

A legelő jutaléktól megválni könnyű, de a közköltségtől lehetetlen. A paragrafus rideg és következetes, s az elől a szegény kisházaknak sem lehet kibúvni. Rádiktálja, hogy feleséged és házad után fizetsz: királyi adóban 3 frt 65 krt, közmunkában 3 frtot, összesen 6 frt 65 krt.

És ha a közlegelő felosztásának áldásaiban részesülő községnek vagy szerencsés lakosa, fizeted még a következő csekélyiségeket, u. m.: 20%-os közköltség fejében 73 krt, vallásbeli járuléka fejében 1 frt 40 krt, papbér fejében 1 frt, csendőrbér fejében 1 frt 50 krt, összesen 4 frt 63 krt, mely összeg, két krajcár híján, 1 frtal nagyobb a fizetendő kir. adóösszegénél, jóllehet abban a közmunka és esetleg hadmentességdíj, fogyasztási adó, előfogatok és harangozó bére felvéve nincsen. Az általa kapott járásföldet ha eladja is és árát gyümölcsözteti, nem fogja az itt elősorolt községi adóit fedezni, s így vagy megküzd a fizetés nehézségeivel, vagy mint legyőzött, vándorbottal kezében, Szlavoniába vándorol.

És dacára, hogy a járást felosztott községek lakossága ennyire meg van községi adókkal terhelve, maga a község mégis szárandó képet tár elénk. Eltekintve azon körülménytől, hogy a lakosság a jószágtenyésztés lehetőségétől és így egyik fő jövedelem forrásától meg van fosztva, azt tapasztaljuk, hogy községben nem létezik maga a község tehetetlen; hogy a község kormányzata, az eljárárság és képviselőtestület minden újítástól retteg, középületeik a vízőzón előtti korból valók, s a mai követelményeknek éppen nem felelnek meg; a tisztelt képviselő testület — saját zsebéből levén szó — minden jónak és üdvösnek erélyes hátrazódtója, nem adna eljárárságot, hivatalnokainak és tanítóinak egy krajcárral sem többet, mint a mi azok részére a törvényben előírva van, s még annak leszállítását is nem egyszer vitatja hazafias hévvel, míg a nótárius vagy a szolgabíró észre nem téríti őket. Azután, hogy a községi közigazgatás és közoktatás a falu bölcsői szűkmarkuságának, vagy talán a lakosság szegénységének megfelelő, magától értetődik. A milyen a malac, olyan a mise.

Igazán két bácskai község között olyan különbséget találunk, mintha nem is egy világ-részben volnának. Ugyanazon országban, ugyanazon megyében s talán ugyanazon járásban az egyik község lakossága a kir. adón kívül, még ugyanannyi községi terhet is visel, s dacára, hogy ez ólomsúlytal nehezedik rá, azt kell tapasztalnia, hogy — magán épületekről nem is szólva — az ő temploma, község-háza, iskolája, nagyvendéglője nem olyan szépek, nem olyan célszerűek, mint a másik községben, pedig ott a lakosság saját zsebéből ezekre mit sem költ. Ha a közigazgatás, vagy a közoktatás fokozott igényeinek megfelelőleg új költségek merülnek fel, a közlegelővel bíró községekben rögtön készen vannak a határozattal: kell, tehát meg lesz, a községben értéke és hasznosbára a korral haladva, mindig megbirja ésszerű gazdálkodással a terheket. De nem így van ez a közköltséges községekben; ha ott csak egy osztályt kell iskolájukban felállítani, ezt dacára, hogy gyermekeik érdekében történik, s bármennyire meg vannak az új intézmény szükségességéről és hasznos voltáról győződve; mégis mindenki kész csapásnak képes azt tekinteni; megszakítják ruháikat s jajveszékelve gyászolnak.

Szöröszóra így állnak a szegény közköltséges helyek dolgai. Sajnos, segíteni ezen többé nem lehet; de talán annyi haszna van mégis a nyilvánosság előtt való többszöri elmondásnak, hogy okulnak azok, a kiknek még nem késő. Jó ezt tudni azon községek lakosainak, kik annélkül, hogy egyesek anyagilag megéreztek volna, díszes középületeket emeltek és emelnek maig is folyton, s a kiknek közigazgatása és közoktatása közmondásos és mintaszerű.

Seczellay.

Előfizetésre felhívás

BÁCSKA

VII. ÉVFOLYAMÁRA.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

NÉPTANITÓK SZÁMÁRA:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyves könyvnyomdájába küldendők.

Hirek.

Pfiszner Konrad érdemdús kulai tanító, ki a tanítói pályán 42 év óta működik, ő felsége által a koronás ezüst érdemkeresztrel lett kitüntetve. Az ünnepélyes feltekörítés június 30-án volt.

A **közmunka-** és közlekedési m. kir. miniszterium Schlenker Iván építési vállalkozónak és dr. Herczfeld Samu a badapest-zimonyi vasút Verbász-Kula állomásától Szt. Tamásra át O-Becséig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Áthelyezések. Aigner Sándor bajai főgimnáziumi tanár Beréndre plébánosnak, Lővárdy Alajos a pécsi főgimnáziumhoz tanárnak helyezették át, Vince Ambrus pedig nyugdíjba helyeztetett.

Hadzsi M. postatiszt, az újverbázi postahivatal eddigi kezelője, a resicai kincstári postahivatal főnökévé neveztetett ki I. oszt. rangsorozattal. Ugyanide neveztetett ki segédtitkár Kellér Károly postakiadó.

A „**Bajai Figyelő**” című politikai lap hallomás szerint megszűnik, Olay Lajos Bajáról végleg elköltöztövé, a biztosítékot visszavonta.

Lapunk ez évi 24. számában említettük, hogy Schöffner József zombori lakos s magánzó születésének 60-ik évfordulója alkalmával Zombor szab. kir. városában fenálló alsófokú ipariskola 4 szorgalmas és jó magaviseletű tanulója számára 500 frt alapítványt tón, melynek kamataiból azok évi ösztöndíjban részesüljenek, az alapítványi oklevelet, melyet ma vetünk szívesen közöljük. Alapítványi oklevél Alólirott Schöffner József zombori lakos mai napon születésén hatvanadik évnapját érve el: ezen reám nézve oly fontos napot, a közjóra irányzott egy régebb óhajomnak megvalósításával is akarom emlékeztetessé tenni; és e végből a szabad kir. Zombor városban létező alsófokú ipariskola négy szorgalmas és jó magaviseletű tanulójának évenkénti megjutalmazására, alapítvány gyanánt egy osztrák értékű 500 frt az az: Ötszáz forintból szóló évi öt százalékos kamatozó, B betűs, 19664. számú magyar járadékkezesbéli államadóssági kötvényt, ellátva a folyó 1884-ik évi június elsejétől bezárólag 1891-ik évi december elsejéig szóló tizenhat darab kamat-szelvényvel, és a további szelvényutalvánnyal Mihályi János ur Bács-Bodrogh megye tiszti főügyészének, mint a zombori ipartanodai bizottság ez időszertini elnökének azzal adtam át, hogy ezen alapítványomnak folyó évi június 1-én esedékes 12 frt 50 krnyi kamatját az illető állami pénztárból az ebbeli kamatszélvény átadása mellett vegye fel, és e kamaton három darab tíz-tíz frankos aranyat vásárolván, ezen három darab aranyat az itteni alsófokú ipariskolának ez évi június végével megtartandó vizsgáján, az ipariskola mind a három osztályának egy-egy jó magaviseletű, szorgalmas és kitünő vagy jeles előmenetelt tanusító iparos tanítványának nevében nyilvánosan kézbesítse, vagy akadályoztatása esetében az ipariskola igazgatója által kézbesíttesse. A vizsgák után a fenti államadóssági kötvényt mint alapítványi tőke, szelvényeivel, a szelvény-utalvánnyal és a jelen eredeti alapítványi oklevéllel együtt, szab. kir. Zombor város tanácsánál megőrzés végett tétessék le, — és mindaddig, míg Zomborban alsóbbfokú ipariskola leendő, az egy-egy évi kamatokról szóló két drb szelvény, évenként június 1-én, az ipartanodai vagy ipariskolai bizottság elnökének, vagy ha ilyen nem lenne, az ipariskola igazgatójának adassék át, — ki ezen szelvények értékén öt darab tíz-tíz frankos aranyot vásárolván, — ezekből két darabot, tehát hús frankot a zombori alsófokú ipariskolának legmagasabb osztálybeli egy jó magaviseletű, szorgalmas és kitünő vagy jeles előmenetelt tanusító iparos tanulóknak, — három darab tíz-tíz frankos aranyat pedig a következő három alsóbb osztálybeli egy-egy jó magaviseletű, szorgalmas és kitünő vagy jeles előmenetelt tanusító iparos tanulóknak a június vagy nyári iskolai vizsga alkalmával ösztöndíj gyanánt nevében nyilvánosan kézbesítsen. — Azon esetre, ha Zomborban nem lenne az iparos tanuló (inasok) számára iskola: az évenkénti kamatok az itteni takarékpénztárnál vagy ennek megszüntével valamely itteni pénzintézetnél Zombor város tanácsa által gyümölcsözőleg elhelyezendők, — és mindaddig gyümölcsöztetendők, míg itt ismét ipariskola leendő, melynek megnyitásával azután a felszaporodott kamatok a fenti módon, de az első évben több iparos tanuló között, a hány darab arany tudni illik a ki nem adott és tőkésített kamatok összegén vehető, — azután pedig ismét évenként a fenti rendelkezésemhez képest Schöffner József ösztöndíj gyanánt kiosztandók, — határozott akaratom lévén, hogy ezen, az ipariskolai iparostanulók részére buzdításul szolgáló, és Schöffner József ösztöndíj-alapítvány nevet viselő alapítványom örök időkre fentartassék. Minek emlékére ezen alapítványi oklevelet három egyenlő példányban állítottam ki, melynek egy példánya az ipartanodai bizottság elnöke, egy példánya Zombor város tanácsa, és egy példánya a m. kir. közoktatásügyi miniszterium

által megőrzendő. Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh megyében, 1884. évi március hó 18-án. Schöffner József s. k. Előtűnk mint megkért tanuk: Schmausz Endre s. k., Bács-Bodrogh megye alispánja. Mihályi János, s. k., Bács-Bodrogh megye tiszti főügyése.

Iskolai zárúnnepély Apatinban. Te deum után a helybeli népiskolai növendékek az iskolai helyiségekbe vezettetettek vissza, ahol több iskolászéki tag, tanügybarát, valamint a tanítók jelenlétében 25, 20 és 10 kros ezüst pénzzel ajándékoztattak meg a szorgalmasabb s jobb viseletű gyermekek. A jutalom kiosztás befejezése után könnyen volt leolvasható némely gyermek arcáról a jutalmazástól való kizárása által okozott gyermeki fájdalom, sőt itt-ott az irigység is. Végül Fernbach Feri IV. oszt. tanuló az iskolászéknek s a tanító-testületnek a mult tanévbeni fáradozásait szépen megköszönte. A fiúnak utolsó szavai: „Eljen Marsch János” élénken ismételtettek a tanulók által.

Szabadka város törvényhatósága mult hó 25-én tartotta június havi rendes közgyűlését, melyen a bizottsági tagok feltűnő kevés számmal jelentek meg. Az alig egy óra hosszat tartó közgyűlés tárgyalási menete a következő volt: törvények lettek meghirdetve; a bíráló választmány megválasztására vonatkozó határozat jóváhagyatott; a helyben hagyatott; a palitói-fürdő felügyelete miniszterielig utasítottik, miszerint az a kor követelményeinek megfelelőleg rendben tartassék; Szőreghy Antal tanácsnok 35 évi szolgálat után 1181 frt 25 krral, Verner János mérnök pedig 360 frttal nyugdíjaztatott f. é. július 1-étől kezdve; végül Vojnits Tunics Dániel levéltárnok nyugdíjaztatása szintén elfogadtatott, kinek a közgyűlés Mamuzsich Agoston indítványára, jegyzőkönyvi elismerést is szavazott.

Dr. Bruck Ármin, köz- és váltó ügyvéd, Zomborban ügyvédi irodát nyitott.

Hymen június 29-én Mamuzsich Balázs földbirtokos fia, István, Pertich Pál földbirtokos leányát Antoniót Szabadkán nőül vette.

A bajai áll. tanítóképzőben a képesítő vizsgálatok folyó hó 25-én vették kezdetüket és tartottak e hó 28-ig. Az idén lettek először képesítve az intézet IV. éves növendékei. Az intézetből 17, a vidékről 5, összesen 22 tanító-jelölt jelentkezett. Ezek közül szöbeli vizsgálatról egy visszalépett, egy pedig visszavetett. Vallásra nézve volt 13 róm. kath., 4 izraelita és egy görög keleti vallású. A képesítés eredménye: 10 kapott jeles oklevelet, 6 pedig jót; 2 visszavetett 3 hónapra, 2 pedig egy évre. Azonban e visszavetettek a vallás és közoktatásügyi miniszteriumtól kérvényezhetik újból a képesítést. — r —

Nekrológ. Vojnits Gergely, Szabadka város nyugalmazott tanácsnoka június 24-én életének 78. évében jobblétre szenderült.

Stadler Janos helybeli postagyakornok ajánlott levelek feltörésén rajtakapván, június 27-én megszökött. Körözése elrendeltetett.

Eladott feleség. Kubatovics János felső-szentiváni földműves a bajai járásbírósnál panaszt emelt, hogy ő megvette Páncsics József szintén felső-szentiváni lakostól ennek feleségét 180 frt vételárért; az asszonyt birtokba is vette, de két hét múlva Páncsics visszahozta a vételárt, s feleségét visszakövetelte. A panaszos a bíróság útján akarta a megvett asszony birtokját magának biztosítani, a mi persze nem sikerült.

Kiss Janos, a baja-szabadkai vonalon közlekedő postakariol kocsisa, a szállítmányok rabizonyodott megdélzsmálása folytán a szabadkai kir. ügyészségnek lett átadva.

Az **újverbázi községi képviselő-testület** f. évi június 27-én tartott ülésében elhatározta, hogy az ottani algymnasiumnak állami kezelés alá leendő vétele esetén 1300 frt évi járulékot ad. Egyelőre három évig azonban csak évi 300 frtot ajánlottak meg.

Feketehegyen f. évi június 23-án Vajányi Endre, több mint 36 év óta működő ref. néptanító elhunyt. Ágoston Ferenc postamester ugyanott állásától fel-függesztetett.

Stoczek Károly, a „Bácskai Ellenőr” szerkesztője „Afrikai és ázsiai útítapasztalatok” cím alatt megjelenendő munkájára 1 frtjával szept. 1-éig előfizetést hirdet.

Az **újverbázi postahivatal** f. évi július 1-étől kezdve II. oszt. kincstári postahivattalá alakítottatott át.

Pauer Éva 750 frtra becsült ingatlana f. évi szept. hó 1-én B.-Almásra (Baja) árverés alá került.

A **kulai községi bíró háza** a mult hét egyik éjjelén leégett.

A **szabadkai városi restauráció** legkésőbb e hó 31-én fog megtartatni.

Horváth Mátyas 5600 frtra becsült ingatlanai augusztus hó 3-án elárvereztetnek B. Petrovorszellón (O-Becse).

Adományok a bács megyei történelmi társulat muzeuma számára. I-ső osztály. Pénz és érem gyűjtemény (folytatás). Sztahnó Ferenc adománya: Egy római rézpénz Imp. Lig. Licinius P. f. (Pontifex) Aug. (Augustus) felirattal. — Grósz Gusztáv szenttamási tanító adománya: Egy Gordianus korából való nagy rézpénz (237 Kr. u.); Egy Constantinus korából való kis rézpénz (337—361 Kr. u.); Egy kis ezüstpénz I-ső Miksa magyar király korából (1570). Az egyik oldalon a magyar címer e körirattal: Maximilianus rex hung.; a másik oldalon a Patrona hungariae. — Berger Antal zombori tanító adománya: Egy rézpénz Theodosius császár korából (379—395 Kr. u.). Az egyik oldalon a császár arcképe e körirattal: D. N. Theodosius P. F. Aug. A másik oldalon a császár egyik kezét nyújtja egy térdelő hölgyalaknak a másikban pedig a győzelem istennőjének szobrocskáját tartja. Körirat: Reparatio. Reipub. — Egy rézpénz Nagy Constantinus császár korából (324—337 Kr. u.). Az egyik oldalon a császár babérokoszorúzott feje körül Imp. Constantinus P. F. Aug. A másik oldalon Jupiter a sással és jogarral, kezében tartva Nikét. Körirat: Jovi Conservatori. — dr. Margalits Ede adománya: Egy római rézpénz Didius Julianus római császár korából (193 Kr. u.). — Egy római rézpénz, az egyik oldalon egy sisakos alak, urbs róma körirattal; a másik oldalon a Romulust és Remust szoptató farkas, felette két csillaggal. — Egy 1867-iki koronázási emlékpénz. — Karkisch Alajos adománya: Maria Tere-

zia, Ein Kreutzer 1762. Rp. — Maria Terezia, Poltura 1763. Rp. — Maria Terezia korából való Rp, az egyik oldalon a Patrona hungariae alakja, a másikon a magyar címer. 1766. — Maria Terezia, rp. 1780. — 1/4 Kreutzer. Josephus II. 1782. — Egy rézp. II-ik Rákóczy Ferenc korából; az egyik oldalon Magyarország címere 1705 évszámmal, a másikon a Patrona hungariae alakja „Pro libertate” körirattal; alul XX. — Egy krajcár 1848, az ország címere „magyar királyi váltópénz” körirattal. — Ein Kreutzer, 1816; oesterr. Scheidemünze. — 1/4 Kreutzer oesterr. Scheidemünze. — Ein Kreutzer 1851. oe. Sch. — Zwei Kreutzer 1851. oe. Sch. — Ein Kreutzer Scheid. 1810 — Lengyel krajcár 1823. — 1/4 Orosz Kopeka. 1840. — Ein Pfennig. Königreich Sachsen. 1863. — 2 Centesimi 1867. Vittorio Emanuele. — 10 bani 1867. Romania. Rp. — 1 Kreutzer. 1873. Württembergische Scheidemünze. Egy török ezüst pénz. — Egy francia emlékérem. Napoleon III. empereur; Annexion de Nice et de la Savoie à la France 14 Juin 1860. — Egy magyar emlékérem. Az egyik oldalon az országház, e körirattal: emlékül az 1865. évi országgyűlés megnyitására. A másik oldalon a magyar címer „Éljen a haza! Es lebe das Vaterland” körirattal. (Folytatása következik.) A megyei muzeumnak szánt szives adományokat kérem hozzám beküldeni. dr. Margalits Ede, titkár.

Folyó hó 25-én községünkben idősb Steinitz Gábor f. kovili kereskedő 12 éves Ádám nevű fia gabona behordás alkalmával a kocsikat kikerülni akarván, a rázás következtében a kocsit alá került s így történt, hogy rajta a terhes kocsit átment, minek következtében szörnyet halt.

Az öntöző-csatorna keresztúri zsilipjei és zárókapui t. é. július hó 1-től augusztus hó 5-éig, javíthatni fognak, s ez idő alatt a csatornának keresztúron alul fekvő része a közlekedés elül elzárva lesz.

Belügyminiszteri körrendelet a cholera ügyében:
„A napi lapok híre szerint Toulonban nagyobb számmal cholera-esetek merültek fel s azok folytán halálozások is történtek. Noha a cholera felmerülte, annak keletkezése, esetleg behurcolási módja hivatalosan még eddig constatalva nincsen, mindazonáltal, mivel állítólag cholera folytán halálozások fordultak elő, az ügy a hazai egészségügy megóvása érdekében jelentőséggel bír. Tekintettel arra, hogy a szóban levő betegség ezuttal Európának egyik nagyobb forgalmal bíró helyén merült fel s emellett a cholera veszélye is nagyobb, — tekintettel továbbá a beállott meleg évszakra: a gondos elővigyázat tanácsolta gatló és óvintézkedéseknek kellő időben való előzetes megtétele már azért is multhatlanul szükségesnek mutatkozik, nehogy az ország a bekövetkező veszéllyel szemben készüledlenül találassék. Ezen szempontból kiindulva, szükségesnek tartom ezennel elrendelni, hogy mindaz, ami az Egyiptomban felmerült hasonló alkalmattal 1883. július 6-án 36605. sz. a kelt körrendeletben foglaltatik, a legnagyobb eréllyel és pontossággal foganatosítsassék, jelesül pedig azon intézkedések, a melyek a fenti rendelet szerint is, mint azonnal megteendőnek jelöltek meg, minők az 1, 2, 3-ik pont alatt elősoroltak, név szerint az utcák és lakházak tisztán tartása, a vásári rendőrség szoros foganatosítása, a nyilvános helyeknek kielégítő fertőtlenítése stb. haladéktalanul rendeltessenek el s pontosan foganatosítsassanak; a többi óvintézkedésekre nézve pedig az előszűletek már most akként legyenek megtéve, hogy a szükség felmerültnél ez iránt hátramaradás vagy mulasztás tapasztalható ne lehessen. Miért is a járványbizottságok megalakulása, járványkerületek felosztása, továbbá a lakosságnak a betegségre való figyelmessé tétele, járványkórházak kijelölése, gyógyszerkészítésének módosítása, hullaházakról való gondoskodás iránt az előintézkedések már most teendők meg. Önként értetvén, hogy azon nem várt esetre, ha az országban ily betegülés netán előfordulna, akkor tenkitet nélkül arra, vajjon az cholera, cholera nostras vagy ázsiai cholera-e? a betegség keletkezésére vonatkozó tudósítás kíséretében, lehetőleg távirati uton ide haladéktalanul jelentés teendő. A törvényhatóság ügybuzgalmától s az ily esetekben tanúsított kötelesség érzetétől egyébiránt elvárom, hogy ezen ügyben a legnagyobb lelkiismeretességgel, eréllyel s pontossággal fog eljárni, s hogy az e részben tett intézkedéseiről szóló kimerítő részletes jelentését hozzám lehető gyorsasággal felterjesztendi. Budapest, 1884. évi június hó 25. Tisza s. k.”

A cholera ügyben a fumei tengerészeti hatóság a magyar kereskedelmi miniszteriumhoz táviratot intézett, melyben jelenti, hogy a marseillei osztrák-magyar főconsul jelentése szerint Toulonban a legszigorúbb intézkedéseket léptették életbe a cholera ellen. Egyöntetű eljárás meghalgtatása céljából a fumei tengerészeti hatóság a triesztinél azt indítványozta, hogy a hajók, melyek június 16-ka óta indultak el a közép-tengeri francia kikötőkből, nálunk tíz napig megfigyelésnek vetessenek alá. A magyar tengerészeti hatóság elrendelte azt is, hogy az ily hajók további intézkedésig ne bocsáttassanak be a magyar kikötőbe. A tengerészeti hatóság ez indítványt támogatni kéri és megjegyzi, hogy a görög kormány a Toulonból jövő hajók ellen tizenegy napi vesztegzárt rendelt el, a marseilleiek ellen pedig 5 napit.

Megnyugtató tudomására hozzuk a Zombor városi közönségnek, hogy a pár nap előtt tartott közgyűlésen újra hatályba hoztatták mindama határozatok, melyek a múlt évben a cholera veszély elleni óvintézkedésekül többrendbeli közegészségügyi tanácskozáskor alapján megállapítottak — és haladéktalanul legszigorúbb foganatosításuk elrendeltetett. Elvégre elérkezettnek tartjuk az időt, hogy a disznó-hizlaldáktól, a minők a városban mindenfelé, de kivált a szivaci-út menti házakban szabályellenesen még mindig fenállanak, a rendőrség erélyes közbelépése által a város végre valahára megszabadíttassék, mert ezen telepek úgyszólván meleg ágyai mindenütt a ragályos bacillusok terjedésének. Ez ügyet éber figyelemmel fogjuk kísérni: ezt a közérdek parancsolja.

Az ó-kanizsai választókerület 10 tagból álló küldöttsége június hó 26-án nyújtotta át a mandátumot báró Podmaniczky Frigyesnek, ki azt szívélyesen megköszönte és a küldöttséget a Szikszay-féle vendéglő I.

emeleti helyiségében megvendégelte. Az első felköszöntőben br. Podmaniczky Frigyes Bácsmegeye érdemdús főispánját éltette, nincs, ugymond, magyar ember házában nagyobb ur mint a vendég, s így ő az első felköszöntőt vendégeire, Bácsmegeye derék, érdemes és nagy tekintélyű főispánjára s választóinak küldöttségére emeli. Sándor Béla főispán válaszó felköszöntőjében kiemeli, hogy a bácsmegeyei választások nem egészen úgy sikerültek, mint a hogy a szabadelvű párt óhajtott volna, de a kielégítő eredményen felül a párt öröme szolgál az, hogy a megyei ellenzék vezére a választások alkalmával elbukott, a szabadelvű párt országos végrehajtó bizottságának elnöke pedig, fényes győzelmet aratott. Az ebéd 1/4 4 órakor véget ért, Podmaniczky a küldöttséget az új operaház megtekintésére vezette, este pedig a nemzeti színházban három első emeleti pihelyt ajánlott fel nekik.

— Hymen. Vály Endre kulai kincstári uradalmi ispán a napokban vezette oltárhoz Budapesten Csajághy Jolán kisasszonyt, néhai Csajághy György kincstári uradalmi tisztartó leányát.

Titelen Tapavicza Novák 260 frtra becsült ingatlanai július hó 20-án elárvereztetnek.

Hódsághon július hó 5-én Kaufmann Dávid 3117 frtra becsült ingatlanai nyilvános árverésen eladatnak.

B.-Almásról írják: Junius hó 22-én volt Mészáros Lajos B.-Almás község orvosának esküvője Travnik Antal kir. táblai bíró kedves leányával Mariskával Budapesten a belvárosi plb. templomban.

A zombori gymnasiumi ifjuság mult hó 27-én este, a tanév befejezte alkalmából, az intézet igazgatójánál és a dalárda vezetőjénél szerenaddal tiszteltgett.

„Szabadkaról írják június 28-áról: Buzánk Szabadka egész határában rozsdával van telve és így közép-termesre sem lehet kilátásunk. Az árpa gyönyörűen áll, nem különben a kukorica is, de legjobban áll a zab, — mely igen bő termést ígér. Az árpát több helyen már elkezdtek aratni.

Évzáró ünnepély. A zombori gymnasium ifjuságának „Te Deum” e hó 28-án lett megtartva, mely alkalommal a gymnasiumi ifjuság összevágóan és szépen az ünnepély című szolgálatot egyházi himnust, Vojnics Bella k. a. pedig Beethoven „Ave verum” és „Tantum ergo” szolőrszöveget valódi művészettel énekelte. A gymnasiumi épületben a jutalmak, értesítvények és bizonyítványok kiosztását, ének, magyar és szerb szavakat előzték meg és követték.

Grosschmid Gabor, törvényszéki bíró, társas életünk kedvelt és tisztelt alakja, félévi távollét után Budapestről, hol szembaja ellen kerest és talált is segélyt, a napokban ismét köztünkbe érkezett.

Esos idójárásunk három hét óta méltó aggodalmat kelt gazdáinkban; a mindennapos eső a gabonát le verte lábáról és fél, hogy a megdölt vetés jó része a nagy nedvesség folytán tönkre megy.

Ebenspanger Ede eljegyezte Goldfahn Feodora kisasszonyt Zomborban.

Kérjük levelezőinket sziveskedjenek felhagyni a választási recriminációkkal; a mult héten is számtalan ily irányú hosszadalmas közlemény voltunk kénytelenek ad acta tenni, mert az ilyenek elvonják a lap terét a közérdeklő dolgoktól és egyáltalán nagyon hátránok: tett legyen az ellenzék akármint, most már „spongyát reá.” Ezeknél sokkal nagyobb közönnyel vesszük az egyes községek állandó érdekkörébe eső közleményeket. Lett legyen A. vagy B. akármilyen párti, mondta legyen A-ról vagy B-ről azt vagy azt, ne feleseljünk többé erről — van közéletünknek ennél sokkal fontosabb teendője.

A gyilkos villám. A június 24-iki vihar áldozatot is követelt. Délután 3 óra tájban a tornyosi országotnak a felsőhegyre vezető dűlő útján hazafelé igyekvő négy munkás közé szűtt a villám, kik közül kettő Nagy Mihály Benedek és Novaszél Pál szörnyet haltak; míg a másik kettő ifju Baráti József és Barta István csak a légnymás következtében szenvedtek sérüléseket.

Egy 8 gymnasiumi osztályt végzett ifju jegyző-segédnek ajánlkozik ezennel. Bővebb tudósítások e lap kiadóhivatalában nyerhetők.

Vásárok a megyében: Julius hóban: Baján 24-ikét megelőző vasárnap. — Bezdánban 16-án. — Ó Bacsán 5-ikét megelőző vasárnap. — Szt. Tamáson 26-án. — Topolyán 13-át megelőző vasárnap és hétfőn.

A végtelen.

Soha ésszel fel nem értem,
Mit jelent a végtelen;
Téged illet csak az érdem,
Hogyha végre érthetem.

A mit földrajz meg nem értet,
Hogy a világ végtelen:
Megtanít a bennem értem
Lánggal égő szerelem.

Mert befér szívembe, mely
Ez érzetnek helyet ad:
Akkor ezen szerelemmel
Végtelen ez a világ!

Pataj Sánaor.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

Kérelem!

Mindazokat, a kik az általam póstán beküldött „Bácsmegeyei névmutatót” megtartani szívesek voltak, ezennel tiszteltteljesen kérem, az érte járó összeget Bittermann Nándor könyvnyomdájába juttatni.

Zomborban, 1884. június 30-án.

Jonász Sándor.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásának bizonyult köhögéskor,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest,
30—22

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Battyány Irma grófnő tulajdonát képező bács-madarasi regálejog és ott a legszebb helyen fekvő lakház 1885. évi január hó 1-től 3 esetleg 6 évre bérbeadandó.

Bővebb tudósítás Törk János urnál Pusztá-Borsód u. p. Katymár, Bácska. 3—1

407. sz.
bv. 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósg 76/1884. számú végzése által Goldfahn Sándor zombori lakos javára Nadas Ignác zombori lakos ellen 112 frt 50 kr. tőke, ennek 1883. évi november hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 70 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 frtra becsült egy nyomda gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3358/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban alperes üzlete (főutca Falcione-házban) leendő eszközésére 1884. évi július hó 8-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1884. évi június hó 26-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Bérbeadandó.

Jankovácon 687. szám alatt bebutorozott üzlethelyiség

lakással együtt, mely üzlethelyiségben 50 év óta vegyeskereskedés állott és minthogy a város egyik főutcáján a nagyvendéglő szomszédosságban áll, nagy forgalomnak örvendett.

Bővebb tudósítást a helyszínen Berger Karolin ad. 3—1

6109. szám.
tkv. 1883.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Belyanszky Gábor végrehajtónak Blagojevits Bogdán végrehajtást szenvedő elleni 60 frt, 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Zombor város határában fekvő, a zombori 2753. sz. foglalt A. 2. sor (10042—10045.) hr. sz. 10 hold 807 □ öl szállásház, udvar, szérús kert, rét, szőlő s szántónak 445 frt becsértékű, ugyanott 4. sor 23184/b. hr. sz. 1 hold 1526¹⁰/₁₂ □ öl szántónak 95 frt becsértékű s ugyanott 24558. hr. sz. 983³/₁₂ □ öl szántónak 22 frt becsértéke Blagojevits Bogdánt illető egy-egy ötdrész jutalékára az árverést a fenti becsértékben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1884-ik évi szeptember hó 15-ik napján délelőtti 9 órakor alulirt tkv. hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 44 forint 50 krajcárt, 9 forint 50 krajcárt s 2 forint 20 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1884. évi ápril hó 3-ik napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében.
fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Harkányi gyógyfürdő. 3256. szám. 1884. évi.

Ezen 500 R. termásvízű gyógyfürdő nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, hanem a külföldi is. A gyógyvizet mindenütt felismerik. Dr. Than Károly egyetemen által teljesített elemzés szerint, mely bizonyítja, hogy az a minőségű ismeretlen szénhidrogén tartalmú. Kétféle gyógyvizet tartalmaz: az egyiket a **csúszós, kőszenny, görvény, idült borkütegek, aranyer, nóbántalmakra, fogamzási bántalmak, fehérfolyás, sebészeti degénatok** és bizonyos gyógyászati okok miatt **mergészerekre, továbbá májlep, általán mirigy degénatokra, nehéz hallás, idült szembajok ivarszervi bántalmak ellen.**

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodás gyógyfürdőnek ezrek és ezrek a legmagasabb és legnehezebb betegségeiben is egészséget és életet visszanyertek, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedül, minden más akár belső, akár külső hasonlóságok ellenére, gyógyhatás tekintetében felülmúlja; a mit különben az évről évre szaporodó vendégek száma is bizonyítja. Az utazásra ajánlatos: Budapest-pécsi vasút vagy Déli vasút. Budapest. Kanizsa-Bacsi. Vonal, állomás: **Pécs.** alfüldi vasút Eszék-át Villányig, Mohács-pécsi vasút, állomás: **Villány.** Postá- és távirat-állomás. Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt. Harkányi gyógyfürdő. 12-4

A fürdő-igazgatóság.

Pályázati hirdetés.

Bukin községben a községorvosi állomás, mely évi 400 frt készpénzfizetéssel javadalmaztatik s nappali látogatásért 50 kr., éjjeliért 80 kr., otthoni rendelésért 20 kr., hallókélmésért szinte 20 krnyi díjazással van összekötve (oly kötelezettség mellett, hogy tartozik kézi gyógytárt tartani) üresedésbe jöven, annak betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, a kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy orvosi oklevéllel, ugy eddigi gyakorlatukat s a magyar és német nyelv ismeretét igazoló bizonyítványokkal kellően felszerelt folyamodványukat, alulírott szolgabírói hivatalhoz, kizárólag **1884. évi július hó 28-ik napjáig**, mint a választásra kitűzött hatánapig annyival is inkább benyujtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Palánkán, 1884. június hó 19-én.

CSUPOR,
szolgabíró.

Nincs többé fogfájás!
DOM MAGUELONNE főnök a tisztelendő benediktinusoknál **Soulacban (Gironde)**
FOG-SZERE

Két arany érem, Bruxelles 1883. a legmagasabb kitüntetés. — Főtitkára 1873. Bousnard Pierre piro által.
1 palack 1, 2. és 4 frt, per 75 kr. és 1 frt, pasta 1 frt.

Eau de Zénobie szárazító és egyedül képes a szin vizszáradást megakadályozni és megőrizni, mint a szakáll-nál, azt hajlékonyabb teszi és növeszti, 1 palack.

Tincture du dr. Richard, a haj eredeti színeket visszaállítja, 1 palack.

Eau de Phénix I. kitűnő szer a haj színeinek visszanyerésére, 2 palack.

Eau de Phénix II. ugyanazon eredményt mint az I. sz., siker 2 palack.

Gouttes du dr. Thompson szakképzés, könyv használat és gyors siker.

A. Seguin 3. rue Huguerie Bordeaux.
Raktár Zomborban: Heindlhofer Robert és Weidinger S. és Zs. uraknál.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh megye Csantavér községében lemondás folytán üresedésbe jött községorvosi állásra pályázat nyitattik — választási hatánapul **f. évi augusztus hó 5-ik napjának d. e. 9 óra** Csantavér község-házhoz kitűzetik.

Ezen állomással évi 540 frt fizetés és 20 kr. látogatási díj van egybekötve, hulla szemle díj nélkül teljesítendő.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, miszerint az 1876. évi XIV. t. c. 143 §. értelmében folyamodványukat kellőleg felszerelve, hozzám f. évi július hó 30-ig nyujtsák be.

Topolyán, 1884. június hó 23-án.

CSÁSZÁR,
szolgabíró.

Hirdetés.

Az alóli hivatalt részéről közhírre tétetik, hogy az alább megnevezett tárgy a m. kir. erdőhivatal iródjában **1884. július hó 10-én délelőtti 10 óra** megkezdendő nyilvános árverés útján felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a legtöbbet ígérnek eladni fog. Zárt írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva, kellően címezve, a tárgyaló bizottságnál a szóbeli verseny megkezdése előtt beadható, ezek azonban csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni, ha azokban a felajánlott összeg minden egyes tárgyra, vagy részletre, külön-külön kitéve s tisztán olvasható szám és betűkkel kiírva van és határozottan kijelentetik, miszerint ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Utó, feltételes, olaszatlan, vagy az előbbiektől szerint hiányosan kiállított írásbeli ajánlatok el nem fogadhatók.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen is az alóli hivataltól a hivatalos órákban betekinthetők.

T a r g y:

A dorozsói m. kir. erdőgazdagságnál 1884 ik évben termő és a cséplési helyen a cséplés alkalmával a helyszínen azonnal átveendő, lent megnevezett gabnanevek eladása és pedig:

Körülbelül 416 mmáza buza mmázsánkénti 8 frt 50 kr. kikiáltási árral.

Körülbelül 4 mmáza árpa mmázsánkénti 5 frt kikiáltási árral.

Körülbelül 394 mmáza zab mmázsánkénti 5 frt 50 kr. kikiáltási árral.

Apatinban, 1884. június hó 22

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetés.

Gajdobra községben, leköszönés tolytán, üresedésbe jött, szabályrendeletileg évi 500 frt készpénzfizetéssel javadalmazott s nappali látogatásért 20 kr., éjjeli látogatásért pedig 50 krnyi díjjal összekötött községorvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak mind azok, kik ezen állomásra pályázni óhajtnak, hogy orvosi oklevéllel, eddigi gyakorlatukat igazoló úgy a magyar és német nyelvnek ismeretéről tanuskodó bizonyítványokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott szolgabírói hivatalnál kizárólag **1884. évi július hó 14-ig**, mint a választásra kitűzött hatánapig annál is inkább benyujtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Palánkán, 1884. évi június 4-én.

Csupor Gyula,
szolgabíró.

745 szám.
1884. **Pályázati hirdetés.**

Felső-Szt. Iván községében üresedésben lévő s szabályrendeletileg megállapított minden egyes szülési esetben egy forint, nemkülönben a községi pénztár által fizetendő évi 100 frt készpénzfizetéssel egybekötött községi szülésznoi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Kellőleg felszerelt pályázati folyamodványok f. évi szeptember 29-ig alulírott eljárásághoz benyujtandók.

F. Szt. Ivánon, 1884. június hó 18-án.

Horváth Máté, **Markulin János,**
jegyző. 3-3 bíró.

IDEI TÖLTÉSÜ
mindennemű

az európai összes gyógyforrásokból
közvetlenül megrendelt és teljes készletben levő
természetes

ásványvizek

kaphatók: **FALCIONE GUSZTÁV** kereskedésében **ZOMBORBAN.**

*—14

A Schlick-féle
vasöntöde- és gépgyár-részvény-társaságnak gazdasági géposztálya
Budapest, vaci-ut 1696—1699. sz. (Központi raktár vaci-körút 57. sz.)
ajánlja tartós és legkitűnőbb kivitelben szállítható és nem szállítható szeges rendszerű

JÁRGÁNY CSÉPLŐGÉPEKET
tisztító készülékkel vagy anélkül, ugymint

Backer-féle gabona tisztító rostait,
továbbá az általánosan kitűnőknek elismert számos első díjjal kitüntetett és a f. évi április hóban a hohenheimi, württembergi k. gépviszsgáló-intézet által kipróbált és minden tekintetben igen jóknak és ajánlatosnak nyilatcmitott

SCHLICK-KRUMPACH-féle kettős- és hármas-ekéit.
Raktáron tart továbbá: kitűnő (Sack után) épített mélyítő ekéit, egyes ekéket fagerendélygel, Little Giant csöves tengeri darálókat, szabadalm. Pannonia darálókat gőzhajtásra, egyes és kettős örlőmalmokat szj- és kőhajtásra, tengeri morzsolókat, szecskavágókat stb. stb.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Szabadalmazott többvasu ekéink főraktára: Budapest, Tarnóczy Gusztáv urnál.